

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2015-12-17 Nr. (18.18-31-1) RM-27154

INFORMACINIS PRANEŠIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) praneša, kad Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymą (toliau – Įstatymas).

Įstatymu pakeista:

1. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 17 straipsnis pakeistas taip:

1.1. GPMĮ 1 dalies 20 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata – neapmokestinamas dydis, taikomas apskaičiuojant pajamų mokestį nuo gautų palūkanų už Lietuvos ir užsienio valstybių bankuose ir kitose kredito įstaigose laikomus indėlius ir palūkanų už ne nuosavybės vertybinius popierius, nuo 3 000 Eur sumažinamas iki 500 Eur. Neapmokestinama 500 Eur riba taikoma, apskaičiuojant ir deklaruojant 2016 metais ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais gautas palūkanas bei nuo jų mokėtiną pajamų mokestį.

1.2. GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 28 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata nekilnojamajam turtui, išlaikytam nuo jo įsigijimo iki pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn, 5 metų terminas pailginamas iki 10 metų. Šis įstatymo pakeitimas taikomas kito nei gyvenamasis būstas (gyventojų gyvenamoji vieta, deklaruota teisės aktų nustatyta tvarka) nekilnojamojo turto išlaikymo laikotarpiui. Išlieka galioti lengvatų pajamoms, gautoms už gyvenamojo būsto pardavimą ar kitokį perleidimą nuosavybėn, nustatytos GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 53 ir 54 punktuose. Vadinasi, priskiriant 2016 metais parduoto nekilnojamojo turto, esančio Europos ekonominės erdvės valstybėje, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamas neapmokestinamosioms pajamoms, atsižvelgiama į GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 28 punkte nustatytą 10 metų nekilnojamojo turto išlaikymo sąlygą.

1.3. GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 30 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata – neapmokestinamas 3 000 Eur dydis, taikomas pajamoms iš finansinių priemonių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ar išvestinių finansinių priemonių realizavimo, sumažinamas iki 500 Eur. Vadinasi, skirtumas tarp mokestiniu laikotarpiu gautų finansinių priemonių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ar išvestinių finansinių priemonių realizavimo pajamų ir tų finansinių priemonių ar išvestinių finansinių priemonių įsigijimo kainos, viršijantis 500 Eur, apmokestinamas, taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą. Šis dydis taikomas, apskaičiuojant ir deklaruojant 2016 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas, gautas iš finansinių priemonių pardavimo ar išvestinių finansinių priemonių realizavimo.

2. GPMĮ 20 straipsnio 1, 2, 6 ir 8 dalių nuostatos, susijusios su mėnesio neapmokestinamojo pajamų dydžio (toliau – NPD) ir metinio NPD, taip pat papildomo NPD už auginamus vaikus (įvaikius) taikymu jau **nuo 2016 m. sausio 1 dienos**.

2.1. Dėl mėnesio NPD apskaičiavimo.

Gyventojams, kurių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos (toliau – su darbo santykiais susijusios pajamos) per mėnesį neviršija minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA), galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vieno dydžio, taikomas mėnesio NPD nuo 166 eurų padidės iki **200 eurų**.

Kitaip nei ankstesnėje mėnesio NPD apskaičiavimo formulėje vienas iš rodiklių, lemiančių konkrečią nuolatiniam Lietuvos gyventojui (toliau – gyventojas) taikytino NPD sumą nuo 2016 m. sausio 1 d., tapo MMA, galiojanti einamųjų metų sausio 1 dieną.

VMI prie FM atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1240 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“ patvirtinta MMA nuo 2016 m. sausio 1 d. yra 350 eurų. Vadinas, maksimalus 200 eurų NPD kiekvieną 2016 m. mokestinio laikotarpio mėnesį taikytinas gyventojams, kurių su darbo santykiais susijusios pajamos per mėnesį neviršys 350 eurų.

Didesnes su darbo santykiais susijusias pajamas gaunantiems gyventojams (išskyrus riboto darbingumo asmenis) taikytinas mėnesio NPD yra mažesnis, apskaičiuotas pagal formulę, laikantis principo, kad didėjant gaunamoms pajamoms, taikytinas NPD mažėja.

Gyventojams, kurių per mėnesį gaunamos su darbo santykiais susijusios pajamos bus didesnės nei minimali mėnesinė alga, galiosianti einamųjų kalendorinių metų sausio 1 d. (2016 m. sausio 1 d. – 350 eurų), taikytinas mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal formulę:

Gyventojui taikytinas mėnesio NPD = 200 - 0,34 x (gyventojas mėnesio su darbo santykiais susijusios pajamos – minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vienas dydis).

Pavyzdys

Gyventojas 2016 m. mėnesio su darbo santykiais susijusios pajamos yra 580 eurų. Jam taikytinas mėnesio NPD yra 121,80 euro, apskaičiuotas taip:

580 (eurų) - 350 (eurų, MMA, galiosianti 2016 m. sausio 1 d.) = 230 (eurų);

230 (eurų) x 0,34 (koeficientas) = 78,20 (eurų);

200 (eurų) - 78,20 (eurų) = 121,80 (euro).

Jeigu MMA būtų pakeistas dar tais pačiais 2016 m. kalendoriniais metais, tai mėnesio NPD apskaičiavimas nesikeistų. NPD 2016 m. ir toliau būtų apskaičiuojamas pagal pateiktą formulę gyventojams, kurių mėnesio su darbo santykiais susijusios pajamos bus didesnės kaip 350 eurų, arba ir toliau taikomas maksimalus 200 eurų mėnesio NPD gyventojams, kurių mėnesio su darbo santykiais susijusios pajamos bus ne didesnės kaip 350 eurų.

Padidinti taikytini mėnesio NPD riboto darbingumo asmenims:

- gyventojams, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sulaukusiems asmenims, kuriems yra nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis arba sunkus neįgalumo lygis, nuo 2016-01-01 nustatyta taikyti **270 eurų** (*buvo – 235 eurų*) mėnesio NPD;

- gyventojams, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sulaukusiems asmenims, kuriems yra nustatytas vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis arba vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis, nuo 2016-01-01 nustatyta taikyti **210 eurų** (*buvo – 175 eurai*) mėnesio NPD.

2.2. Dėl papildomo NPD.

Vaikusuginantiems tėvams (įtėviams) mėnesio papildomas NPD nuo 60 eurų padidintas iki **120 eurų** už kiekvieną vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį vaiką (įvaikį), jeigu jis mokosi mokykloje pagal bendrojo ugdymo programą grupinio mokymosi forma kasdieniu, nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, pavienio mokymosi forma savarankiškai, nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais.

Metinis papildomas NPD už kiekvieną vaiką 2016 m. yra 1440 eurų.

2.3. Dėl metinio NPD.

Metinis NPD, kaip ir ankstesniais metais, turi būti apskaičiuojamas, atsižvelgiant ne tik į su darbo santykiais susijusių pajamų, bet į gautų visų, apmokestinamų 15 procentų pajamų mokesčių, metinių pajamų sumą (išskyrus *apmokestinamosioms pajamoms priskirtas išmokas, išmokėtas pasibaigus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutarčiai arba ją nutraukus, neviršijančias sumokėtų įmokų*) (toliau – metinių pajamų suma).

Maksimalus – 2400 eurų (2015 m. buvo – 1992 eurų) metinis NPD taikytinas gyventojams, kurių metinių pajamų suma neviršys 12 minimalios mėnesinės algos, buvusios einamųjų metų sausio 1 d., dydžių sumos. Toks metinis NPD 2016 m. taikytinas gyventojams, kurių 2016 m. gautų metinių pajamų suma bus ne didesnė kaip 4200 eurų (350 Eur x 12 mėn.).

Didesnes metines pajamas gaunantiems gyventojams metinis NPD apskaičiuojamas pagal formulę:

Gyventojui taikytinas metinis NPD = 2400 - 0,34 x (metinių pajamų suma – 12 minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių).

Kadangi MMA, nustatytas 2016 m. sausio 1 d., yra 350 eurų, tai, pagal formulę apskaičiuojant 2016 m. taikytiną metinį NPD, iš gyventojų gautų metinių pajamų sumos atimama 4200 eurų (350 x 12). Gautas skirtumas, padaugintas iš 0,34 koeficiento, atimamas iš 2400 eurų sumos.

3. GPMĮ 21 straipsnis papildytas nuostata, kad nuolatinis Lietuvos gyventojas iš pajamų gali atimti per mokestinį laikotarpį patirtas išlaidas – gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis ir įmokas į pensijų fondus, jeigu įmokų gavėjas yra vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai (EBPO) priklausančioje valstybėje ir jei jos atitinka kitus šio įstatymo 21 straipsnio reikalavimus.

Viršinininko pavaduotoja

Vilma Vildžiūnaitė

